Eduskunta 2.2.2022
Ympäristövaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 3.2.2022 klo 10.00

Maa- ja metsätalousministeriö
neuvotteleva virkamies Vesa Kahilampi

ASIA: VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUSLUONNOKSESTA KOMISSION ASETUKSEKSI TIETTYJEN TUKIMUOTOJEN TOTEAMISESTA SISÄMARKKINOILLE SOVELTUVIKSI PERUSSOPIMUKSEN 107 JA 108 ARTIKLAN MUKAISESTI ANNETUN ASETUKSEN (EU) N:O 651/2014 MUUTTAMISESTA (VALTIONTUKIEN YLEISEN RYHMÄPOIKKEUSASETUKSEN MUUTTAMINEN) (U 71/2021 vp)

Komissio esittää muutettavaksi valtiontukien yleistä ryhmäpoikkeusasetusta. Valtioneuvosto on antanut aiheesta kirjelmän U 71/2021 vp.

MMM kannattaa ryhmäpoikkeusten soveltamisalan laajentamista tapauksissa, missä kokemukset ovat osoittaneet vaikutusten kilpailuun olevan vähäiset. Esitetty soveltamisalan laajentaminen kattamaan investointituen luontotyyppien ja ekosysteemien kunnostamiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja ennallistamiseen sekä luontopohjaisten ratkaisujen käyttöön ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja sen hillitsemiseksi on tarkoituksenmukaista ja perusteltua. Myös kiertotalouteen siirtymistä edistävän investointituen mahdollistaminen ryhmäpoikkeusasetuksen puitteissa on tervetullutta.

MMM pitää hyvänä esitettyjä hallinnollisia yksinkertaistuksia, kuten mahdollisuutta hyödyntää yksinkertaistettuja kustannusmalleja t&k-hankkeiden välillisten kustannusten laskemisessa. Uusiutuvan energian investoinneissa tuen myöntäminen kokonaiskustannuksiin perustuen on huomattava helpotus nykyiseen malliin, jossa tuki perustuu tapauskohtaisesti arvioitaviin ylimääräisiin kustannuksiin, joiden määrittäminen on vaikeaa.

Avoimuusvelvoitteen mukaisen yksittäisen tuen tietojen julkaisun kynnysarvon laskeminen aiemmasta 500 000 eurosta 100 000 euroon vaikuttaa ennen kaikkea metsätalouden tukiin liittyvään hallinnolliseen työmäärään. Metsätalouden tuet eivät kuulu yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tallennusvelvoitteen piiriin, minkä vuoksi kynnysarvon ylittävien tukien julkaisu tehdään tapauskohtaisesti ja manuaalisesti. Metsätalouden yksittäiset tuet eivät käytännössä ylittäneet 500 000 euron rajaa. Rajan madaltaminen 100 000 euroon lisää todennäköisyyksiä kynnysarvon ylittäviin tukiin.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen uudistamisella on yhdenmukaistettu pk-yrityksiä koskevien osioiden tukikelpoisia kustannuksia, mutta on huomattava, että tukikelpoisten kustannusten luetelmat eivät täysin vastaa maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen määritelmiä siitä, mitkä kustannukset investoinneissa ovat tukikelpoisia. Tämän vuoksi on edelleen tarpeen kansallisella tasolla sovittaa yhteen eri valtiontukisääntöjen yksityiskohtia ja johtaa niistä tukijärjestelmiin yhtenäiset tukiedellytykset kansallisella tasolla.